

IZ NAŠIH ŽUPA

IZ VRHBOSANSKE BOGOSLOVIJE I OKO NJE...

Dvadeset drugi studeni, spomendan sv. Cecilije, ove je godine u Vrhbosanskoj visokoj teološkoj školi u Sarajevu proslavljen svečanije nego inače. Svečanom naim večernjom svetom misom u sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda zahvalili smo Gospodinu za još jednu godinu plodnog rada obnovljenoga mješovitog zbora katedralne župe Srca Isusova u čijem sastavu nastupa i muški zbor naše Bogoslovijske. Misno slavlje predvodio je vlč. dr. Franjo Komarica, vođa obaju zborova i profesor liturgijske glazbe.

Dio zbora prigodom svečane akademije za 100-tu obljetnicu Vrhbosanske metropolije

U kratkoj prigodnoj propovijedi prof. Komarica je najprije istaknuo kako je Crkva zajednica otkupljenih, koja svjesna dara koji joj Otac daje, ima pravo i dužnost da bude radosna. A radost se kroz pjesmu na najljepši način razglašava. Pjevanim misnim slavljem na najljepši način možemo zahvaliti Gospodinu za sve što nam učini. Zatim je zahvalio svim članovima zbora na odazivu, zavidnoj revnosti u pohađanju proba koju su pokazali kroz ovo kratko vrijeme. Ženski dio zbora, majke, radnice, studentice, časne sestre, pored svih svojih svakodnevnih radnih i inih obaveza pronalazile su vremena za probe zbora, koje su bile česte i napore. Gotovo svaki blagdan, svaku pontifikalnu misu koju smo slavili u sarajevskoj katedrali zbor je obilježio svojim sudjelovanjem. Trebalo je dosta rada, strpljivosti i stege u zboru od preko 60 stalnih članova.

Za vrijeme sv. mise zbor je pjevajući jednostavne, skladne kompozicije zajedno s ostalim prisutnim vjernicima zahvalio i zaštitnici crkvene glazbe sv. Ceciliji za milosti koje nam Svemogućí po njezinu zagovoru darova, a bez kojih bi ovaj posao bio nemoguć.

Svečano ozračje liturgijskog slavlja preselilo i u aulu bogoslovijske, gdje je bila priredena zajednička večera s poglavarima i profesorima bogoslovijske i ostalim uzvanicima. Za vrijeme večere organizirali smo i koncert-takmičenje muzičara-amatera, u kojem su aktivno sudjelovali studenti prve do pete godine bogoslovijske, te polaznice III. godine Katehetskog instituta. Kako je to prvi put da tako nešto organiziramo, bilo je dopušteno da izvođači sami izaberu skladbe i glazbalo kojim će nastupiti. Odaziv je iznenadio; čak četrnaest prijavljenih sudionika, od kojih su neki svirali i po dvije skladbe, ili pak na različitim glazbalima. Zadivljavale su hrabrost i ozbiljnost kojom su stvari izvođene; a same skladbe nisu bile nimalo jednostavne: stavci sonatina za klavir (J. Wanhall, J. Schmitt, F. Chopin, F. Couperin, J. Haydn, M. Clementi), preludij (H. Villa-Lobos) i tango (F. Tarega) za gitaru, *Alla Turca* na mandolini, *Preludij u C-duru* od J. S. Bacha na elektronskim orguljama, *Ballade pour Adeline*, tri zabavno-popularne melodije uz pratnju gitare, bendžo-mandoline i harmonike... Predviđene su bile i simbolične nagrade za najuspješniji nastup. Kvaliteta izvođenja svih skladbi bio je po ocjenama stručnog žirija daleko iznad prosjeka. Nagrade je bilo doista teško podijeliti, čak su i simpatije publike bile podijeljene; pobjednika su odlučile ne nijanse nego to što smo nagrade morali nekome dodijeliti. Pobjednik su zapravo bili »svi«!

Možda se može pričinuti da pretjerujemo govoreći o kvalitetu izvođenja. Poznavajući međutim glazbene prilike u sarajevskoj bogoslovijskoj mogu reći, da natjecanje ne samo da nije odviše bučno pohvaljeno nego da se iz ove kuće mogu očekivati još svjetliji tonovi. Velik dio svojega slobodnog vremena bogoslovijske provode kraj harmonija, klavira, orgulja ili kojega drugog glazbala. Tako je predviđeno programom traktata »Liturgijska glazba« koji se obavezno sluša svih šest godina studija, a koji traži od svakog studenta solidno poznavanje teorije glazbe i solfeggia, ali također sviranje, bez kojega se ispit ne može položiti. Bogoslovski četverglasni zbor dva puta tjedno redovno vježba, a osamdesetak skladbi domaćih i stranih autora za pojedina slavlja i prigode tijekom liturgijske godine dio su njegova repertoara. Zadnju godinu i pol dana djeluje na Bogoslovijskoj vrlo uspješno i bogoslovski vokalno-instrumentalni sastav »Emanuel«, koji ovih dana izdaje i kasetu vlastitih skladbi.

I polaznice Katehetskog instituta uključile su se u ovakav bogat glazbeni život. Klavir i harmonij sve češće zauzimaju njihove slobodne trenutke. Školske obaveze su samo dodatni poticaj za rad.

Za ovakav stav i raspoloženje prema glazbi, posebno liturgijskoj, u sarajevskoj Nadbiskupskoj bogoslovijskoj najviše je zaslužna prije četiri godine provedena anketa o liturgijskom pjevanju u župskim zajednicama u sarajevskoj i banjolučkoj biskupiji, čije rezultate je donijela u dva navrata i Sv. *Cecilija*. Dobiveni rezultati bili su poticaj da se što svrhovitije i temeljitije pristupi obnovi. Počelo se od jezgre, mladih bogoslova koji će sutra kao svećenici biti voditelji pjevanja u župama i od kojih će najviše i ovisiti što i kako se pjeva kod liturgijskih slavlja. Počelo se ozbiljno, valja nastaviti na isti način i u istom smjeru kako bi glazba uistinu opravdala svoje mjesto u obnovljenoj liturgiji naših župskih zajednica, omogućujući svim vjernicima dublje doživljavanje otajstava naše vjere i svoga spasenja.

Krešimir GAGULA

KONCERT HVALIMIRE BLEDŠNAJDER U SPLITU

U Split rijetko »zaluta« koji orguljaš većeg kalibra; zato je pravi mali »toplota udar« u hladnoj prosinačkoj večeri 13. XII. bio orguljaški koncert sa skladbama božićnog ugodaja što ga je u crkvi Gospe od

zdravlja održala prof. Hvalimira Bledšnajder. Kratku informaciju o orguljašici i osnovne podatke o autoru i svakoj skladbi prije samog izvođenja dao je mo. P. Z. Blajić; on je taj koncert nazvao »koncertom u božićno predvečerje« jer je bio održan uoči božićne devetnice, a i zato što je Hvalimira Bledšnajder program sastavila gotovo isključivo od skladi božićnog ugodaja stranih i domaćih autora. Najprije smo čuli neizostavnog J. S. Bacha u *Fantaziji i fugi u a-molu* i koralu *Kommst du nun, Jesu, von Himmel herunter*; slijedili su zatim: *Pastoral C. Francka, Božićni koralni preludij N. Njirića, Pastorela, Rondo i Dudaš F. Pintarića, Molitva i Toccata L. Böellmana* i tri obrade napjeva iz *Cithare octochorde (Zdravo Djevo čista, izvor milosti, Zdravo Djevo čista, milosti svih puna i Marijo, nado ljudi)* Anđelka Klobučara. Ove nove Klobučareve skladbe u aranžmanu za orgulje doživjele su na tom koncertu svoju praizvedbu. Gotovo sve su skladbe po svom glazbenom izričaju bile prihvatljive publici »svakog uzrasta«, što je publika svojim pljeskom i naknadnim komentiranjem i potvrdila. Kao dodatak Hvalimira Bledšnajder je izvela, na zahtjev organizatora, popularnu i dopadljivu skladbu (inače stilski izvan koncepcije samog koncerta) *Bumbarov let* iz opere *Car Saltan* Rimski-Korsakova u obradi za orgulje.

Hvalimira Bledšnajder je svojim sviranjem dokazala, po tko zna koji put, da je mnogo više od jednog rutiniranog orguljaša, da smisleno izabire i predlaže program, da ga tehnički korektno izvede i da svemu tome još pridoda svoj fini inspirativni obol. Svojim jednostavnim i normalnim ljudskim držanjem i ophođenjem (ne glumeći hirovitu zvijezdu), koliko i svojim sviranjem, ostavlja vrlo ugodan dojam nakon svakog koncerta, ali je očito da osobno nema nekog menaderskog smisla ili kojeg menadžera koji bi je više »plasi-
rao« na domaće i strano koncertno »tržište«.

U Splitu ju je na početku koncerta pozdravio i na koncu joj zahvalio župnik o. Luka Livaja, zaželjevši joj ponovni susret s orguljama Gospe od zdravlja ili neke druge crkve u gradu, susret kojega će pripremiti još bolja organizacija i »propaganda«, jer sviranje Hvalimire Bledšnajder to zaslužuje.

Petar Zdravko BLAJIĆ

COLLEGIUM PRO MUSICA SACRA, ZAGREB U AKADEMSKOJ GODINI 1982/83.

Ovu akademsku godinu Collegium broji kao jubilarnu, desetu godinu svog djelovanja. Od nekoliko ljudi koji su o Božiću 1972. godine zapjevali božićne pjesme da bi proslavili rođenje Isusovo, izrastao je ansambl koji se sastoji od svirača i pjevača-solista i zbora. Iza sebe ima brojne nastupe širom zemlje i u inozemstvu, snimljene ploče i kasete, nastudiranu opsežnu literaturu i solidno iskustvo.

Ove godine Collegium je počeo radom 15. 9., a već 19. 9. izveo je u Sigtetu u Crkvi sv. Križa povodom proslave Blagdana sv. Križa *Krunidbenu misu* W. A. Mozarta za sole, zbor i orkestar. Te je jeseni pošao na uspješnu turneju u Split, gdje je u Crkvi sv. Frane na obali na grobu Ivana Lukačića izveo koncert barokne glazbe i gregorijanskog koralu.

Jedan od najvećih uspjeha te jeseni bila je izvedba Vivaldijeva djela *Gloria* u 12 stavaka za soliste, zbor i orkestar u zagrebačkoj katedrali 18. 11. 1982. na svečanom koncertu u korist Lige za borbu protiv raka. Za taj nastup Collegium je dobio izvrsnu kritiku u javnosti.

Božić i božićno vrijeme donosi Collegiumu uvijek brojne nastupe sa željom da se sjeti svog početka i da ga proslavi. Ove je godine tih nastupa bilo šest. Osim božićnih pjesama izvedena je i kantata *Ceremony of Carols* Benjamin Brittena za sole, zbor i dvije harfe. 6. 1. 1983. Collegium je izveo Vivaldijevu *Gloriju* u Bazilici u Palmotićevoj i treći put 21. 2. na

Svećeničkom Euharistijskom kongresu u dvorani »Vijenac« (Zagreb, Kaptol 29).

15. 1. 1983. Collegium ubraja među svoje najdraže datume kad je u svojim prostorijama u prisustvu kardinala Kuharića i dragih gostiju svečanu proslavu 10. obljetnicu svojega rada. Tada je kardinal blagoslovio radne prostorije i održao sv. misu za članove i goste u kapeli Nadbiskupskog dvora. Nastup koji će članovi i publika dugo pamtili po sjaju i oduševljenju bio je 27. 2. kad je Collegium sudjelovao na svečanom ustoličenju kardinala Kuharića u Katedrali, izvođeci dijelove *Krunidbene mise* W. A. Mozarta (Sanctus, Benedictus i Agnus Dei), *Mozartov Ave verum* i uglazbljeno geslo kardinalovo *Deus caritas est* koje je za tu priliku komponirala voditeljica zbora s. Imakulata Malinka.

Na Blagovijest 25. 3. 1983., točno 10 godina nakon svog prvog ozbiljnog javnog nastupa (u kapelici Rađenog Isusa), Collegium odlazi na svoju ličku turneju, na kojoj će pjevati na svečanoj misi u čast dvjestote obljetnice crkve u Gospiću posvećene Navještenju Marijinu. Istog dana uvečer održao je prigodni koncert, uglavnom s marijanskim repertoarom, koji je bio vrlo toпло primljen. Iduće svoje putovanje izvan Zagreba Collegium je poduzeo istog proljeća 17. 4. u Petrinju. Tu je pjevao na sv. misi, a poslije mise održao koncert na kojem je izveo i Händelov *Aleluja*. 14. svibnja, povodom posvećenja Crkve sv. Križa u Sigtetu praizveo je *Kantatu o sv. Križu* Ivana Brkanovića za sole, recitatora, zbor i orkestar koja je bila napisana za tu priliku i za Collegium. To je ujedno bio i jubilarni koncert povodom 10. obljetnice Collegiuma. Na njemu je u drugom dijelu izvedena *Stabat mater* Pergolesija i dijelovi iz *Osteroratoriuma* J. S. Bacha. Krajem školske godine Collegium je imao još jedan nastup u Delnicama na Ivanje (24. 6.), a sezonu je završio na proslavi 50. obljetnice kapelice Kraljice Hrvata na Sljemenu. Osim toga treba navesti da je Collegium pjevao na misama u Katedrali dva puta mjesečno, a i u drugim crkvama i kapelama. Nastupio je u liturgiji 25 puta, u svemu 37 puta. Osim koncerta u korist Lige za borbu protiv raka nastupio je Collegium i na koncertu za »Caritas« 13. 11. 1982.

Collegium je snimio kompoziciju Sime Marovića »*Izvor vode žive*« koja je izvedena kao pratnja recitalu »*Samaritanke*« na Euharistijskom kongresu za redovnice na Šalati 24. 3. 1983.

U želji da porade i na razvoju svoje vlastite duhovnosti kolegijevci su imali duhovne vježbe od 17. do 19. 5. i duhovnu obnovu s temom Križni put u vrmenu. Korizme 1983. Oboje je vrlo uspješno vodio o. Bonaventura Duda.

Na kraju, sklapajući ispunjeni rokovnik, dodajemo da su se kolegijevci trudili da glazba kojom hvale Gospoda bude zaista »sacra«. Zahvaljujemo Bogu što nam je dao snage i umješnosti da unatoč brojnim poteškoćama svladamo sav taj opsežan posao na slavu Božju i radosti ljudima.

Lj.

SPLITSKI VOKALNI OKTET

Kroz prošlu 1983. godinu *Splitski vokalni oktet*, što ga vodi dr. Petar Zdravko Blajić, nastavio je svojim radom i nastupima proširujući repertoar skladbama gregorijanskog koralu te starijim i novijim skladbama domaćih i stranih autora. *Oktet* je nastupao u Splitu i u drugim mjestima uz obalu samostalnim cjelovečernjim koncertima i u društvu s drugima. Spomenimo barem dva nastupa u Sinju; jednom za samostansku zajednicu (sjemeništarci, fratri i časne sestre), a drugi put u Gospinu svetištu u okviru komemoracije pok. fra Rafe Kalinića (svećenika mučenika iz prošlog rata). Gotovo svakog mjeseca *Oktet* je nastupao i